

ELEMENTE DE CONFRUNTARE ȘI CONCORDANȚĂ ÎNTRE CONTABILITATE ȘI FISCALITATE

ELEMENTS OF CONFRONTATION AND CONCORDANCE BETWEEN ACCOUNTING AND TAXATION

Lilia LAVRENCIUC, ORCID: 0000-0001-8396-9869

Natalia GAVRILAȘ, ORCID: 0000-0002-2788-7065

Universitatea de Stat din Moldova

CZU: 657.1:336.221.24

e-mail: liliabojinov@rambler.ru

e-mail: natalia_popa@mail.ru

Fiscalitatea Republicii Moldova a făcut pași importanți în sensul reglementării clare pentru entități, dar aceștia nu sunt suficienți pentru eliminarea problemelor existente.

Din cauza complexității și a cotelor exagerate asupra impozitelor, apare provocarea companiilor de a încălca tot mai mult regulile și principiile pentru a avea un regim fiscal mai favorabil.

În urma analizei relației contemporane a contabilității și fiscalității, apare o realitate care demonstrează că principiile, normele, reglementările celor două componente nu sunt convergente în foarte multe cazuri. Dacă este să privim relația de conectare–deconectare a contabilității de fiscalitate din perspectiva contabilității, se dovedește că recunoașterea și evaluarea activelor și datoriilor, veniturilor și cheltuielilor, conform Standardelor Naționale de Contabilitate, distanțează contabilitatea de evaluările fiscale [3, 4]. Diferențierile existente între bilanț și declarația fiscală, între contul fiscal a contribuabilului și balanța de verificare privind performanța financiară a entității, vin să accentueze deconectarea contabilității de fiscalitate.

Dacă accentul asupra legislației fiscale s-ar deplasa spre interesele contabilității, atunci ambele părți atât în mediul contabil cât și în cel fiscal, vor obține un pas important în armonizarea relației contabilitate–fiscalitate [2, p.20]. Unele soluții de armonizare a contabilității cu fiscalitatea, în viziunea autorului, pot fi divizate în felul următor:

- Entitatea trebuie să țină cont de interesul administrațiilor fiscale, care este de a încasa valoarea impozitelor care i se cuvin statului.
- Fiscalitatea este specifică fiecărui stat, iar în Republica Moldova avem de a face cu un sistem fiscal particular (național) nearmonizat internațional.
- Contractele de livrări cu valori sporite trebuie să prevadă acordurile de preț în avans, fapt care ar permite gestionarea unui eventual risc fiscal.
- Instruirea încontinuu a personalului responsabil de impozite și taxe.
- Abonarea la revistele de profil fiscal.
- Adresarea în formă scrisă către Serviciul Fiscal de Stat cu cazurile neclare, sau puțin expuse în baza generalizată a practicii fiscal.

▪ Stipularea în politicile contabile de reguli și parametri fiscali, care urmează a fi respectați în anul curent.

În Republica Moldova, astăzi intersectarea contabilității și fiscalității prezintă elemente din diferite sisteme internaționale, cu multiple probleme, dar și cu unele succese înregistrate pe parcursul ultimilor ani. Totuși, mulțimea neajunsurilor acoperă cu mult avantajele acestei relații tensionate dintre contabilitate și fiscalitate.

În Figura 1, elaborată de autor, se pot urmări principalele puncte de confruntare a acestor compartimente de importanță majoră pentru entitate și stat.

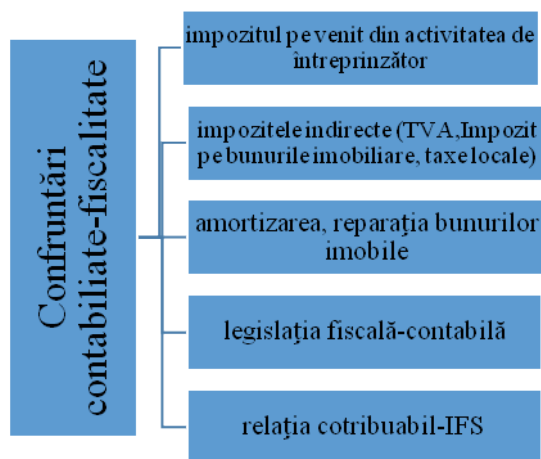

Fig. 1. Puncte de confruntare contabilitate-fiscalitate
Sursa: Elaborată de autor.

Cele mai mari discrepanțe între contabilitate și fiscalitate pot fi urmărite la compartimentul impozitului pe venit. O metodă de armonizare pe cât posibilă a acestui compartiment ar fi, desigur, apelarea la practicile internaționale. Trebuie de menționat și faptul că Codul fiscal al Republicii Moldova permite implementarea în entitate a IFRS, acesta fiind un aspect important pentru concilierea problemei [1]. De asemenea, putem specifica și alte momente de dispersare a domeniilor, cum ar fi problemele legate de impozitele indirecte și imperfecțiunea legislației fiscale actuale.

Totodată, putem urmări și hotărârile moderne și avantajoase atât pentru entitate, cât și pentru stat, care duc astăzi la o conciliere a contabilității și fiscalității contemporane din țara noastră. Printre acestea se numără multitudinea serviciilor electronice care reduc cu mult intersecția inspectorului fiscal și a entității. În același timp, lista publică din timp a controalelor din partea tuturor instituțiilor statului, la fel, este o implementare apreciată de businessul din țară. Alte momente de armonizare pot fi urmărite în Figura 2 – Puncte de concordanță între contabilitate și fiscalitate:

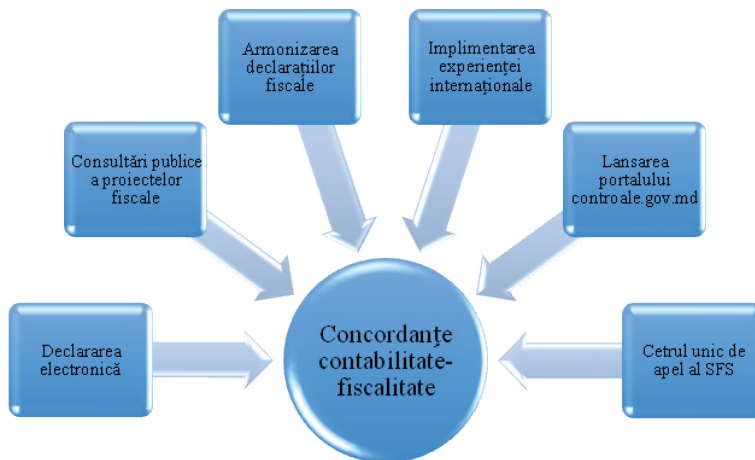

Fig. 2. Puncte de concordanță între contabilitate și fiscalitate
Sursa: Elaborată de autor

În același timp, contabilitatea rămâne principalul furnizor de informații pentru scopuri fiscale, astfel are loc un proces permanent de legătură între cele două domenii. Atât în domeniul contabilității, cât și în domeniul fiscal, legislația națională a început preluarea unor directive europene în domeniu, care redau primele impacte pozitive (reducerea dublei impozitări, reducerea actelor și procedurilor la importul-exportul de bunuri ș.a).

În concluzie, menționăm că totuși perfecționările, aduse legislației din domeniul contabilității, au vizat și introducerea de prevederi referitoare la responsabilitatea persoanelor care întocmesc situația financiară. Această responsabilitate aparține conducerii fiecărei entități, care răspunde pentru aplicarea consecventă a politicilor contabile elaborate în baza reglementărilor contabile și pentru imaginea fidelă prezentată în situațiile financiare, dar și experților contabili și auditorilor financiari.

Iar după scandalurile financiare, care au zguduit Republica Moldova, s-a purces la întărirea cerințelor și exigențelor referitoare la informația furnizată de contabilitate. Acest aspect lasă amprente pozitive în relația contabilitate-fiscalitate.

Referințe:

1. Codul fiscal al Republicii Moldova. <http://www.fisc.md> (vizitat 01.09.2022).
2. GRIGOROI, L., ȚURCANU, L. ș.a. *Contabilitatea întreprinderii*. Ediția III-a, revăzută și actualizată. Chișinău: Cartier, 2021. ISBN 978-9975-86-456-5.
3. Legea contabilității și raportării financiare nr. 287 din 15 decembrie 2017. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, nr.1-6, din 05 ianuarie 2018.
4. Standardele Naționale de Contabilitate. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, nr. 233-237 din 22.10.2013.